

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

10 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători: Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari

juducând, în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Duminica Valeriu Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.01.2018 - 02.08.2018;

Instanța de apel: 30.08.2018 - 11.03.2019;

Instanța de recurs: 21.06.2019 - 10.09.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoreiei Chișinău, sediul Ciocana din 02 august 2018, Duminica Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 70 alin. (3¹) Cod penal, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (o sută) ore.

Conform art. 85 Cod penal, s-a numit pedeapsa definitivă lui Duminica Valeriu, prin cumularea totală a pedepsei numite prin această sentință cu pedeapsa numită prin sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Ciocana din 10.04.2017 sub formă de amendă în contul statului în mărime de 850 (opt sute cinci zeci) unități convenționale, ceea ce constituie 42 500 (patruzeci și două mii cinci sute) lei, și muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (una sută) ore.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Duminica Valeriu, având scopul păstrării ilegale a munițiilor fără autorizația corespunzătoare, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală a intrat în posesie și a păstrat

la sine la domiciliu, str. Xxxxx xx, Xxxxx, un cartuş cu calibrul 7.62x54 mm și un cartuş cu calibrul 5.45x39 mm, până la 05 noiembrie 2017, când în cadrul efectuării acțiunii procesuale - cercetarea la fața locului, au fost depistate și ridicate de către organul de urmărire renală și care, conform raportului de expertiză nr. 34/12/-1 -R-6031 din 16.11.2017, fac parte din categoria munițiilor și sunt utile pentru efectuarea tragerilor.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Duminica Valeriu a comis infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, *purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor și munițiilor, sustragerea lor, adică păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.*

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Duminica Valeriu, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, a-i stabilit pedeapsa de 650 unități convenționale.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, a-i stabili lui Duminica Valeriu pedeapsa definitivă de 1 000 unități convenționale.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat că instanța de fond examinând cauza penală în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept calificând acțiunile infracționale ale lui Duminica Valeriu în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, însă eronat a aplicat prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal la categoria de pedeapsă munca neremunerată în folosul comunității, or prevederile enunțate sunt aplicabile doar pedepsei cu închisoarea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2019, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

4.1. Audiind opiniile participanților la proces, conducându-se de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în absența inculpatului, în privința căruia sunt suficiente date că se ascunde de la prezentarea în instanță, în privința lui fiind pornit dosar de căutare.

Colegiul a constatat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței.

În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile lui Duminica Valeriu în baza art. 290 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul a reținut că autorul apelului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea primei instanțe referitor la individualizarea pedepsei, procurorul considerând că prima instanță urma să stabilească acestuia o pedeapsă sub formă de

amendă.

Colegiul a mai remarcat că instanța de fond a stabilit corect pedeapsa inculpatului prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, numindu-i acestuia pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (o sută) ore, iar pedeapsa definitivă, conform art. 85 Cod penal, prin cumularea totală a pedepsei numite prin sentința nominalizată cu pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 10.04.2017 pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 850 (opt sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 42 500 (patruzeci și două mii cinci sute) lei, și muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (una sută) ore.

Astfel, instanța de apel a conchis că pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art. 61, 75-76, 77 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea. Prin urmare, pedeapsa aplicată lui Duminica Valeriu este individualizată conform prevederilor legale și nu sunt temeiuri de casare a sentinței primei instanțe, care este legală.

Concluzia instanței de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de individualizare și stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii, deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de fond atacată, Colegiul nu a constatat vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

5. Procurorul declară recurs ordinar și invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului procurorul indică că dat fiind faptul că instanța de fond a considerat că scopul legii penale poate fi atins prin numirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, urma să stabilească limite a acestei pedepse, urmare a acceptării de către inculpat a examinării cauzei în procedură simplificată pe baza probelor administrate la urmărirea penală, prin reducerea lor cu 1/3 obținând pe final noile limite de la 120 la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Prin aplicarea neîntemeiată a prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, instanța de fond a recalculat contrar prevederilor legii alte limite ale pedepsei indicate supra, iar instanța de apel a tolerat și a însușit eroarea admisă de către instanța de fond.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel parțial, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Reieșind din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în latura pedepsei, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în această parte.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temeiuri pentru recurs procurorul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul lărgit atestă că recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă critică hotărârea recurată sub aspectul individualizării greșite a pedepsei aplicate, iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de fond la examinarea cauzei a comis o eroare, care ulterior a fost menținută de către instanța de apel, și anume.

Prin sentința instanței de fond, Duminica Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 70 alin. (3¹) Cod penal, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 (o sută) ore, sentință care ulterior a fost menținută prin decizia instanței de apel.

Astfel, Colegiul lărgit constată că, deși procurorul în apelul declarat a invocat că instanța de fond eronat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal la categoria de pedeapsă munca neremunerată în folosul comunității, totuși

instanța de apel evită să se expună pe marginea acestui semn de întrebare, în motivarea soluției indicând că „...pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art. 61, 75-76, 77 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea. Prin urmare, pedeapsa aplicată lui Duminica Valeriu este individualizată conform prevederilor legale și nu sunt temeiuri de casare a sentinței primei instanțe, care este legală.”

Or, cauza fiind examinată în procedură simplificată pe baza probelor administrate la urmărirea penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, iar instanța ajungând la concluzia că inculpatului urmează a-i fi aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată, corect stabilește noile limite de la 120 la 160 ore, însă greșit aplică prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, deoarece norma penală respectivă nu este una generală care se referă la pedeapsa penală prevăzută de Codul penal, aceasta putând fi aplicată exclusiv în privința persoanelor, care au atins vârsta de 18 ani dar nu au atins vârsta de 21 ani, doar în cazul numirii pedepsei cu închisoarea.

Din aceste considerente Colegiul conchide că instanța de apel a examinat apelul declarat de către procuror superficial, fără a rezolva fondul acestuia, neexpunându-se asupra motivelor invocate în el.

Erorile de drept nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *juducând recursul, instanța de recurs rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului*, or în cazul în care Colegiul lărgit ar exclude art. 70 alin. (3¹) Cod de procedură penală aplicat incorect în privința inculpatului, ar agrava situația acestuia.

Rezumând cele menționate, se constată că în speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel se va conduce de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și va ține cont de cele expuse în prezenta decizie, va pronunța o hotărâre legală și întemeiată în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2019, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, în cauza penală în privința lui Duminica Valeriu și dispune rejudecarea cauzei în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei recurate, se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată publicată la 10 septembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari